

Nr 1044

av herr Lindberg m. fl.
om avdragsrätt vid inkomsttaxeringen för skogsarbeters
skyddsarbetskläder.

Skogsarbetet är ett fysiskt tungt och krävande arbete, som bedrivs i en i vissa avseenden besvärande miljö. All tillgänglig statistik visar att riskerna för ohälsa och olycksfall fortfarande ligger på en exceptionellt hög nivå. Eftersom arbetet bedrivs utomhus utgör klimatet i kombination med arbetets art stora påfrestningar på individen. Vissa olycksfallsrisker måste motverkas med en speciell klädutrustning. Klädseln är således av stor betydelse för skogsarbetaren i skyddet mot ohälsa och olycksfall och utgör en betydande merkostnad i hans budget, i förhållande till många andra yrkesgruppers.

Skogsarbetarna har framfört upprepade krav på, att i inkomsttaxeringen beviljas avdrag för den merkostnad som de måste vidkännas i sitt klädkonto för att skydda sig mot ohälsa och olycksfall. Många har också i sin självdeklaration yrkat avdrag för denna merkostnad. Taxeringsnämnderna har, med hänsyn till gällande beskattningsregler, inte kunnat godkänna avdragen. Besvärärenden som gått ända upp i kamarrätten har avslagits.

I en av Svenska skogsarbetareförbundet utförd enkät framgår, på svar om arbetshygien och ergonomi, att 90 procent av huggarna angett klimatproblemen utgöra de största svårigheterna. Det anges att det speciellt under vinterperioden är stora problem med att bemästra snö och kyla, med att hålla sig torra och varma för att inte utsätta sig för överhängande hälsorisker.

Skyddsarbetskläder av konventionell typ utgör ingen lösning i skogsarbetet. Regnkläder kan t. ex. inte användas på grund av att arbetet ställer stora krav på rörlighet och smidighet. Plaggen är för täta och släpper inte igenom tillräckligt med luft. Det tunga arbetet alstrar hög kroppsvärme och när plagget avkyls utifrån uppstår kondens. Svett och kondens betyder att bäraren av plagget ofta blir lika våt inifrån som han utan regnskydd skulle blivit utifrån. Dessutom blir han orörlig och ovig och utgör en fara för sig själv i hanterandet av sina farliga verktyg. Snö och kyla kräver speciell klädsel om skogsarbetaren skall kunna hålla sig torr och varm i synnerhet vid raster och arbetspauser när kroppen snabbt kyls ner. För att minska klämningsrisker och risker med skärskador från den oskyddade motorsågskedjan krävs också en speciell klädsel. Arbetet i ris och bråte gör dessutom att kläder och skor

rivs sönder och förslits onormalt snabbt.

Arbetskyddsstyrelsen och Svenska skogsarbetareförbundet har planmässigt arbetat med att genom forskning och försöksverksamhet ta fram ändamålsenlig klädsel. Väsentliga framsteg har gjorts. Numera finns på marknaden kläder specialkonstruerade för skogsarbete. Men på grund av en begränsad marknad — som förhindrar tillverkning i långa serier — betingar dessa persedlar ett tämligen högt pris. Som exempel kan nämnas de speciella pälsfiberplaggen som utgör ett utomordentligt skydd mot både väta och kyla. Underställ av pälsfiber i kombination med överdragskläder av specialimpregnerat nylontyg skyddar förhållandevis bra mot regn. Framför allt gör pälsfibern att kroppsvärmen kan bibehållas. Nämnas bör också handskar och skor med stålhätta. Handskarnas baksida bekläds med en speciell nyloncord som minskar riskerna för skärskador av motorsågen vid kast. Stycken av nämnda nyloncord fästs också på byxbenets framsida för att undvika skärskador.

En skogsarbetares vintergarderob bör ha följande utrustning

		pris	summa
2 st.	Nylonblus, skogsmodell, signalfärg	59:—	118:—
2 st.	Nylonbyxa, skogsmodell	48:—	96:—
2 st.	Fiberpälsunderställ, Helly-Hansen	142:—	284:—
2 par	Sockor, fiberpäls	28:—	56:—
2 par	Arbetsvantar, fiberpäls	25:—	50:—
3—4 par	Läderhandskar	29:—	87:—
1 par	Gummistövlar, typ "Lumber" eller motsvarande med ståltåhätta, alternativt stövlar med läderskaft	89:—	89:—
1 st.	Regnskydd för rygg	48:—	48:—
2 st.	Brynja	25:—	50:—
			<hr/> 878:—

Ovan uppräknade persedlar utgör den minimiuppsättning som kan anses behövas för att möjliggöra ombyte på grund av väta tvätt och torktider ej medräknade. Till ovan redovisade utrustningskostnad måste läggas den kostnad som utgörs av en onormalt snabb förslitning av t. ex. arbetshandskar, skor och överdragskläder.

Av vad som ovan framförts framgår att det är en i förhållande till andra yrkesgrupper mycket hög kostnad som skogsarbetaren måste lägga ned på sin klädustrustning för att skydda sig mot olycksfall och ohälsa.

Arbetskyddsstyrelsen har föreskrivit vad som hänförs till personlig skyddsutrustning och därmed bekostas av arbetsgivaren. Hit hör t. ex. skyddshjälm och hörselskydd, som är avdragsgilla kostnader i företagens deklarationer. Däremot hänförs inte hand och fotbeklädnad

jämte övrig klädsel till personlig skyddsutrustning. Om arbetsgivarna hade ålagts att tillhandahålla skyddskläder för skogsarbetarna, hade man säkert i företagens deklARATIONER yrkat och även beviljats avdrag för dessa kostnader. Därför måste det anses rimligt att skogsarbetarna beviljas avdrag i sina självdeklARATIONER för den merkostnad de måste lägga ner på sin klädustrustning för att skydda sig mot olycksfall och ohälsa. Inom Svenska skogsarbetarförbundet beräknar man denna merkostnad till 500 kr. per år. En jämförelse med kostnaden för den utrustningslista som ovan angivits tyder på att denna beräkning torde vara riktig.

Det har konstaterats att skogsarbetare av ekonomiska skäl inte i tillräcklig utsträckning använder ovan angivna skyddsarbetskläder. En avdragsrätt på skyddsarbetskläder vid inkomsttaxeringen är därför inte bara ett rättvisekrav i förhållande till andra grupper på arbetsmarknaden utan också ett led i samhällets strävan att främja ett aktivt arbetarskydd.

Principerna om hur ett sådant avdrag borde konstrueras kan diskuteras. Tänkbart är ett fastställt schablonbelopp. En annan möjlighet är att bevilja ett fastställt procentavdrag på inkomsten från arbetet. Medelinkomsten för skogsarbetaren ligger för närvarande på ca 25 000 kr. per år, varför ungefär två procent på inkomstbeloppet skulle motsvara den beräknade merkostnaden.

Med hänvisning till ovanstående hemställas

att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär att riksskatteverket får i uppdrag att utfärda anvisningar om rätt till avdrag vid inkomsttaxeringen för skogsarbetsläders merkostnader för skyddsarbetskläder.

Stockholm den 26 januari 1973

SVEN LINDBERG (s)

OTTO STADLING (s)

ARNE NYGREN (s)

BIRGER NILSSON (s)
i Östersund

RUNE JONSSON (s)
i Husum

LILLY HANSSON (s)

V. WIKNER (s)

BENGT WIKLUND (s)
i Härnösand

GUNNAR OLSSON (s)
i Edane